www.FirstRanker.com www.FirstRanker.com

[Total No. of Pages : 3 **CAB0100067611203**

First B.A.M.S. (2021) Examination, Summer - 2024 Phase - II

SANSKRITAM EVUM AYURVED ITIHAS - II

Total Duration : Section A+B = 3 Hours Section B Marks : 80

SECTION - B

Instructions :
1) *Use black ball point pen only.*
2) ***Do not** write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.*
3) ***All** questions are **compulsory**.*
4) *The number to the **right** indicates **full** marks.*
5) *Draw diagrams **wherever** necessary.*
6) *Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover the entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.*
7) *Use a common answer book for all section B.*

2. लघुत्तरी प्रश्न : **[8 × 5 = 40]**

a) अधोदत्तस्य श्लोकस्य पदच्छेदं लिखित्वा

रेखाङ्कितानां पदानां शब्दरुपाणि धातुरुपाणि व लिखत ।

"तथा स लभते शर्म सर्वपावकपाटवम् ।

धीवर्णेन्द्रियवैमल्यं वृषतां दैर्घ्यमायुषः" ॥

b) अधोदत्तस्य श्लोकस्य अन्वयं अर्थचं लिखत ।

दर्शनस्पर्शनप्रश्नैः परीक्षेत च रोगिणम् ।

रोगं निदान–प्राग्–रुप–लक्षणोपशयाप्तिभिः ॥

c) अधोदत्तस्य श्लोकस्य अन्वयं अर्थचं लिखत ।

इह चत्वारि दानानि प्रोक्तानि परमर्षिभिः ।

विचार्य नानाशास्त्राणि शर्मणेऽत्र परत्र च ॥

Firstranker's choice www.FirstRanker.com

www.FirstRanker.com www.FirstRanker.com

CAB0100067611203

d) प्रयोगं विपरिणमयत ।

i) अहं वित्तमेव चिन्तयामि ।

ii) पुरुषः साहसं कृतवान् ।

iii) एकेन पण्डितेन उक्तम् ।

iv) नापितः स्वगृहं गतः ।

v) वैद्यः आतुरं पश्यति ।

e) टिप्पणिर्लिखत ।

सन्निपातः

f) शब्दस्य निरुक्तिं तथा पर्यायवचनानि लिखत ।

"पित्तम्"

g) संस्कृत भाषांया अनुवादयेत

कुण्या एका नगरामध्ये चार ब्राम्हणपुत्र राहत होते. त्या चौघांमधे तीघे शास्त्रपारंगत पण बुद्धीहीन होते. चौथा विद्याविहीन असूनही बुद्धिमान होता. एकदा त्यांनी आपल्या विद्येच्या प्रभावाने राजाला प्रसन्न करुन धनार्जन करण्याचा निश्चय केला आणि ते पुर्व दिशेला प्रवास करु लागले.

In a certain town, there lived four sons of Brahmins. Three of them were very well versed in the 'shastras' but lacking in common sense. The fourth was completely ignorant of 'shastras', but at good common sense. One day, one day they decided to earned money by impressing the king through the influence of their learning and they moved towards the East.

h) मातृभाषायां अनुवादयेत ।

वायुरायुर्बलं वायुः वायुर्धाता शरीरिणाम् ।

वायुर्विश्वमिदं सर्वं प्रभुर्वायुश्च कीर्तितः ।

शरीरं हि विना वायुः समतां याति दारुभिः ।

वायुः प्राणः सुखं वायुर्वायु सर्वमिदं जगत् ॥

www.FirstRanker.com

www.FirstRanker.com www.FirstRanker.com

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न : [4 × 10 = 40]

a) परिच्छेदं पठित्वा संस्कृत भाषायां उत्तराणि लिखत ।

तेऽपि ग्रामिणीः निमन्त्रिताः पृथक्पृथग्गृहेषुनीताः ।

तत एकस्य सूत्रिका घृतखण्डसंयुक्ता भोजने दत्ता ।

ततो विचिन्त्य पण्डितेनोक्तम् यत्दीर्घसूत्री विनश्यति ।

एवमुक्त्वा भोजनं परित्यज्य गतः । द्वितीयस्य मण्डका दताः ।

तेनाप्युक्तम् ''अति विस्तारविस्तिर्ण तद् भवेन्न चिरायुषम्'' ।

i) ते ग्रामीणैः कुत्र नीताः ?

ii) एकस्य भोजने किं दत्ता ?

iii) प्रथमः किं अचिंतयत ?

iv) द्वितीयः भोजनार्थे किं प्राप्ताः ?

v) द्वितीयः किं अचिंतयत ?

b) टिप्पणिर्लिखत

i) कृतान्नवर्ग

ii) विरुद्धाहारः

c) अ) i) का मुख्या संहिता वाच्या ?

ii) भूतात्मा केन शुध्यति ?

iii) को पशुभिः समाना ?

iv) सप्तदूष्याः लिखत।

v) पित्तदोष – गुणाः लिखत ।

ब) i) निरुक्तिं लिखत – इन्द्रियम् ।

ii) निरुक्तिं लिखत – अस्थि ।

iii) निरुक्तिं लिखत – अग्निः ।

iv) पर्यायपदानी लिखत – प्रज्ञा ।

v) पर्यायपदानी लिखत – रोगः ।

d) अधोदत्तस्य श्लोकस्य पदच्छेदं, विग्रहवाक्यं, अन्वयः, वाक्यार्थ, शास्त्रार्थं च लिखत ।

जीर्णे हितं मितं चाद्यान्न वेगानीरयेब्दलात् ।

न वेगितोऽन्यकार्यः स्यान्नाजित्वा साध्यमामयम् ।।

www.FirstRanker.com